

# Základy pedagogické metodologie

*PROMĚNNÉ*

# ORGANIZACE SEMINÁŘE

- Co je to proměnná?
- Operační definice proměnné
- Kvalitativní a intenzivní proměnné
- Závislé a nezávislé proměnné

# Jak se někdy označují proměnné

- Proměnná
- Znak
- Veličina

# PROMĚNNÉ

- *definujeme*
- *pozorujeme*
- *vysvětlujeme vztahy mezi nimi*
- *měříme*

# Příklady proměnných

- výška
- počet knih v žákově knihovně
- chování v dané situaci
- skóre v testu
- IQ
- oblíbené ovoce
- vzdělání rodičů
- pohlaví
- styl výchovy
- věk

## Základní rozdělení proměnných

- intenzivní - existuje tam uspořádání ( $x < y$ )
- kvalitativní (dichotomické, polytomické)

# CO JE TO ZA PROMĚNNOU?

- barva očí
- počet knih v žákově knihovně
- chování v dané situaci
- skóre v testu
- IQ
- barva očí
- vzdělání rodičů
- pohlaví
- styl výchovy
- věk

# Operační definice

***Abychom mohli s proměnnou pracovat, musí se operálně definovat. Musíme jí učinit měřitelnou.***



## POKUSTE SE FORMULOVAT ALESPOŇ 3

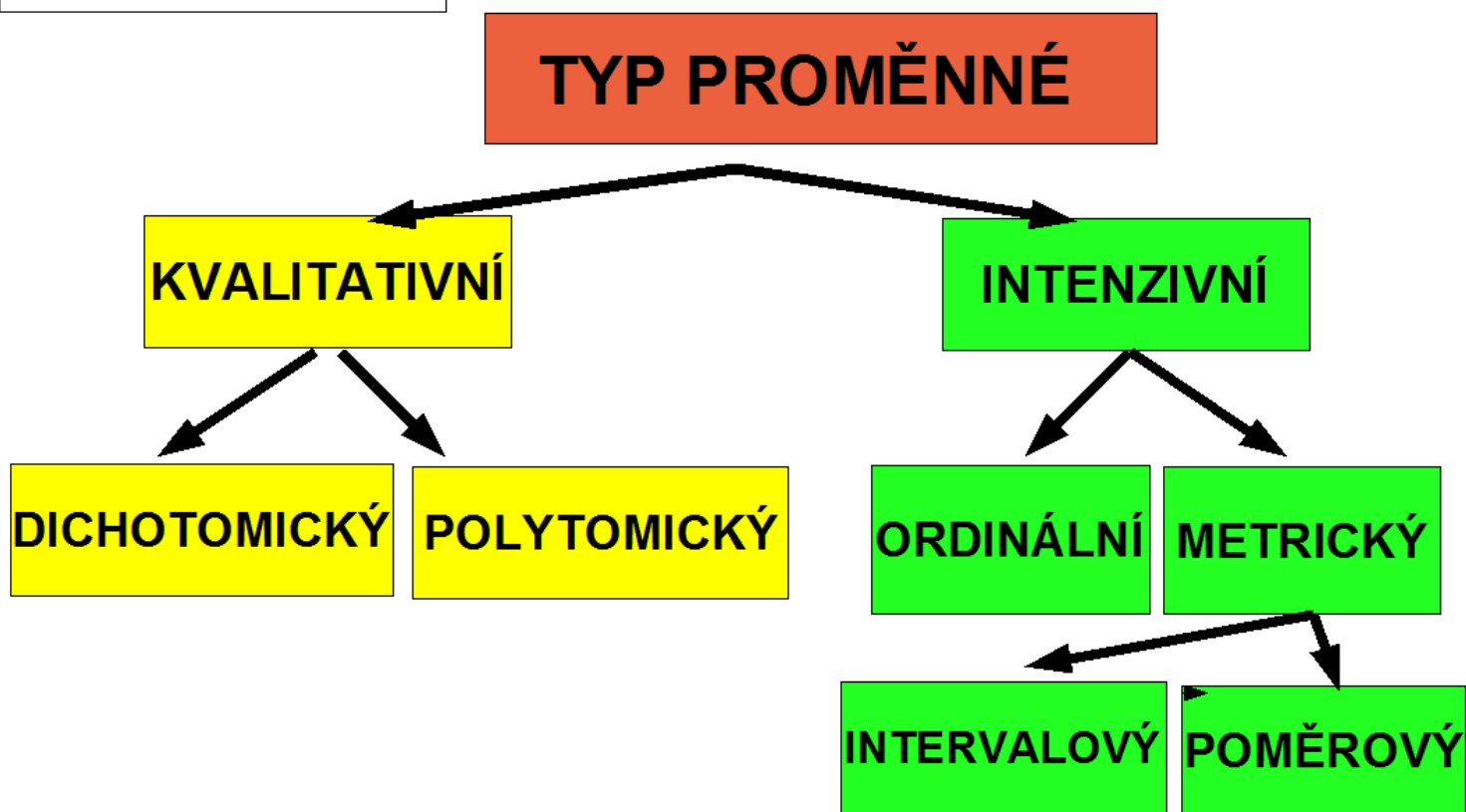
- intenzivní proměnné
- kvalitativní polytomické proměnné
- kvalitativní dichotomické proměnné

# INTENZIVNÍ PROMĚNNÉ

- ordinální proměnné (kategoriální) - existuje tam jen uspořádání
- metrické proměnné: spojité (např. čas, délka, hmotnost, atd.) a diskrétní (počet bodů, počet žáků ve třídě, atd.);
- u metrických proměnných se můžeme setkat s pojmem kardinální proměnná.

# SHRnutí TYPŮ PROMĚNNÝCH

Podle Hendl 2006 s. 45



U INTEZIVNÍCH PROMĚNNÝCH ROZLIŠUJEME JEŠTĚ SPOJITOU PROMĚNNOU A DISKRÉTNÍ (KATEGORIÁLNÍ) PROMĚNNOU

## Přiřadte k proměnným jejich charakteristiky

- Pohlaví
- provozovaný sport
- prospěch
- hmotnost
- počet vhozených košů
- rodinný stav
- věk
- počet žáků ve třídě
- souhlas s výrokem
- obec, ve které respondent bydlí

## Přiřadte k proměnným jejich charakteristiky

- |                                   |                                  |
|-----------------------------------|----------------------------------|
| • Pohlaví                         | kvalitativní dichotomický        |
| • provozovaný sport               | kvalitativní (polytomický)       |
| • prospěch                        | int. ordinální                   |
| • hmotnost                        | int. metrický spojitý            |
| • počet vhozených košů            | int. metrický diskrétní          |
| • rodinný stav                    | kvalitativní polytomický         |
| • věk                             | int. metrický spojitý            |
| • počet žáků ve třídě             | int. metrický diskrétní          |
| • souhlas s výrokiem              | int. ordinální                   |
| • obec, ve které respondent bydlí | kval. i int. (když bereme p. o.) |

## POKUSTE SE FORMULOVAT ALESPOŇ 2

- ordinální proměnné
- metrické diskrétní
- metrické spojité

# ZÁVISLE A NEZÁVISLE PROMĚNNÁ

- Závisle proměnná (kriteriální, cílová)
- Nezávisle proměnná (prediktor)

**POKUSTE SE VYMYSLET ZÁVISLOU A NEZÁVISLOU  
PROMĚNNOU:**



**DĚKUJI ZA POZORNOST**

***Zdeněk Hromádka***

***13549@mail.muni.cz***

***Katedra pedagogiky, Pedagogická fakulta MU v Brně***